

Konspekt lekcji historii

Temat: *Przemiany kulturowe epoki przemysłowej*

Cel główny zajęć: Kształtowanie umiejętności syntezy informacji dotyczących przemian gospodarczo-społecznych i kulturowych epoki przemysłowej.

Cele szczegółowe:

Uczeń zna i rozumie pojęcia: komercjalizacja kultury, kultura masowa, kultura mieszczańska, demokratyzacja kultury, kultura robotnicza, realizm mieszczański;(P)

Uczeń umie:

- wyjaśnia, na czym polegały procesy demokratyzacji kultury;(P)
- odnajduje w znanych mu dziełach literatury pięknej wątki stanowiące odbicie dziewiętnastowiecznego świata;(P)
- łączy przemiany gospodarcze z przeobrażeniami kultury;(PP)
- wiąże wypowiedzi z materiałem ilustracyjnym w podręczniku, wskazuje charakterystyczne cechy kultury mieszczańskiej;(PP)
- posługując się konkretnymi przykładami, uzasadnia tezę, że wielu artystów uległo fascynacji przemianami cywilizacyjnymi;(PP)
- odpowiada na pytania pod ilustracjami ze strony 112-115;(PP)

Metody: praca z podręcznikiem, wykład, pogadanka, heureka, metoda problemowa, przekład intersemiotyczny

Formy pracy: zbiorowa i indywidualna

Środki dydaktyczne: podręcznik: *Ludzie – Społeczeństwa – Cywilizacje cz. III – historia XIX i XX wieku* autorstwa G. Szelańskiej wyd. WSIP, instrukcje pracy dla grup, kartka z podpunktami lekcyjnymi

Przebieg lekcji:

I Faza wstępna:

1. Czynności wstępne
2. Nauczyciel zadaje pytanie:
 - „W jaki sposób przemiany gospodarczo-społeczne mogły wpłynąć na życie kulturalne w XIX wieku?”
3. Nauczyciel zadaje pytania:
 - „Czym jest kultura masowa?” i „Czym jest zjawisko komercjalizacji kultury” Po uzyskaniu odpowiedzi nauczyciel koryguje ewentualne błędy w wypowiedziach uczniów.
4. Nauczyciel zadaje pytanie: „Czym jest zjawisko demokratyzacji kultury”, następnie prosi uczniów o znalezienie odpowiedzi w podręczniku na stronie 112. Po uzyskaniu odpowiedzi zadaje pytania: „czym jest kultura mieszczańska”, oraz „czym jest kultura robotnicza”. Po uzyskaniu odpowiedzi nauczyciel koryguje ewentualne błędy w wypowiedziach uczniów.

II. Faza właściwa:

1. Podział uczniów na grupy i przydzielenie im zadań:
 - GR I – analiza ilustracji ze strony 112
 - GR II – analiza ilustracji ze strony 113
 - GR III – analiza ilustracji ze stron 115 i 116
 - GR IV – analiza tekstu źródłowego ze stron 113 i 114
 - GR V - analiza ilustracji ze strony 115 (prawy górny róg) - niekoniecznie do realizacji celów lekcji
2. Prezentacja rezultatów prac wybranych grup i ich ocena

III. Faza końcowa:

1. Reasumując nauczyciel zadaje pytanie: „Jaki był wpływ przemian gospodarczo-społecznych na kulturę epoki przemysłowej ”
2. Zadanie pracy domowej
 - wykonać notatkę do lekcji w oparciu o podpunkty.

Załączniki :
Załącznik nr 1

analiza ilustracji ze strony 112

1. ***Z ilu osób składa się rodzina notariusza?***
2. ***Co na podstawie obrazu można powiedzieć o wzajemnych relacjach między członkami rodziny?***
3. ***Jaki jest jej status społeczny i ekonomiczny?***
4. ***Jak są ubrani poszczególni członkowie tej rodziny?***
5. ***O czym nam mówi sposób ubierania się jakiejś grupy społecznej?***
6. ***Co sądzisz o przedstawionej sytuacji:
czy jest naturalna, czy sztuczna?***
7. ***Co można powiedzieć o jego genezie: czy notariusz zamówił taki właśnie obraz, czy też powstał on z inicjatywy artysty?
Co przemawia za obu koncepcjami, a co przeciw?***
8. ***.Co na podstawie obrazu można powiedzieć o mieszczańskim zbiorze wartości?***

1. ***Dlaczego artysta podjął taki właśnie temat?***
2. ***Opisz szczegóły tego obrazu:
Jak wygląda huta i jej wyposażenie?***
3. ***Jak zostali przedstawieni robotnicy? Jak są ubrani, jakie czynności wykonują?***
4. ***Jak możesz wyjaśnić źródła fascynacji artystów przemysłem?***

Załącznik nr 4
analiza tekstu źródłowego ze stron 113 i 114

1. Czy autor tej powieści **znał** realia łódzkie tego okresu? Co o tym świadczy?
2. W jakiej konwencji literackiej została ona napisana?
3. Czy biorąc pod uwagę oba te czynniki możemy uznać ten opis za wiarygodny?
4. Z jakich części składała się fabryka **Bucholca**?
5. Czy była duża czy mała?
6. Ilu robotników mogła zatrudniać?
7. Co stanowiło źródło energii?
8. Co produkowano w tej fabryce?
9. Jaki jest stosunek pisarza do opisywanej rzeczywistości? O czym to świadczy?

Załącznik nr 5
analiza ilustracji ze strony 115 (prawy górny róg)

1. **Wskaż charakterystyczne cechy tego wnętrza.**

2. **Czym różni się to wnętrze od mieszkań współczesnych?**

Załącznik nr 6

Podpunkty do lekcji:

Przemiany kulturowe epoki przemysłowej.

1. Proces demokratyzacji kultury:
 - komercjalizacja,
 - nowe możliwości rozpowszechniania,
 - poszerzający się krąg odbiorców.
2. Triumf kultury mieszczańskiej:
 - mieszczański system wartości i jego odbicie w literaturze,
 - styl sztuki użytkowej
3. Architektura – historyzm i eklektyzm.

Praca domowa: wykonaj notatkę do lekcji na podstawie podpunktów